

Populärvetenskaplig sammanfattning av registerstudien i glasriket

Vi har tittat på mönster i dödlighet och cancerinsjuknande i glasbruksområden i Kalmar och Nybro kommuner under åren 1979-2012 och jämfört med hur det ser ut i Kalmar län totalt under samma tidsperiod. När man tittar på alla typer av dödlighet och cancer så ser man både över- och underrisker för de boende/tidigare boende runt de 12 glasbruken.

När det gäller dödlighet så såg vi bara en säkerställd överrisk bland män för en typ av hjärnblödning. Trots det så hade män annars en underrisk för död i hela gruppen hjärn- och hjärtkärslsjukdomar. I övrigt var andra siffror som förväntat.

När det gäller cancersjuklighet så sågs en liten ökning (6 resp 7 %) för insjuknande i cancer totalt hos både män och kvinnor. Det som låg bakom den förhöjda risken var överrisker för cancer i magtarmsystemet, för män för cancer i tjocktarm och bukspottskörtel och för kvinnor ändtarmscancer. För män, men inte för kvinnor, sågs också förhöjda risker för blodcancer, speciellt lymfom, lymfosarcom och leukemi.

Cancerrisken varierade i olika glasbruksområden för både totalcancer och specifika cancerformer. Flera områden låg på en förväntad normalnivå jämfört med riket och Kalmar län, medan andra områden låg över förväntad cancerfrekvens, varav två signifikant över. För området med högst cancerförekomst sågs en dubblad risk för bröstcancer.

Vid en jämförelse med uppmätta föroreningshalter av bly, arsenik och kadmium (mätdata från rapport från KEMAKTA) i de olika områdena så kunde man se en korrelation mellan högre halter av arsenik och kadmium och högre risk för cancer. För bly sågs ingen sådan koppling.

Den här undersökningen är beskrivande och går inte in på att utreda orsaker till det vi hittat. Sådana orsakssamband kommer att utredas närmare i en kommande studie där nuvarande och f d boende har fått besvara en enkät om hur de arbetat, levt och ev ätit av lokal föda.

Kontakt:

Fredrik Nyqvist, Arbets och miljömedicin vid Linköpings universitetssjukhus

fredrik.nyqvist@liu.se

0700232636